

ARALIK AYI MECLİS TOPLANTISI - 28.12.2022 -

**Sayın Başkan,
Değerli Meclis Üyeleri**
Sizleri Yönetim Kurulumuz ve kendi adıma saygıyla selamlıyorum.
Aralık ayı meclis toplantımıza hoş geldiniz.

Değerli Meclis Üyeleri,

Bu ay bizleri derinden üzen bir vefat haberi aldık. Bir süredir tedavi gören gazeteci Ali Orhan'ı kaybettik. Kentin, tarımın, toprağın, çevrenin sesi olan, Antalya aşığı ve memleket sevdalısı, Kanal V Televizyonunun sevilen programcısı Ali Orhan ağabeyin vefatından büyük üzüntü duydum. Ali Orhan'a Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine ve basın camiasına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Bu ay yaşadığımız aşırı yağışlar sonrası Kumluca, Finike ve Demre'de meydana gelen sel afeti, bölgede özellikle tarımda zararlara neden oldu. Zarar gören üreticilerimize, ticaret erbabımıza ve vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyor, devletimizin üreticilerimizin mağduriyetlerini gidereceğine inanıyorum. Son dönemde iklim değişikliğine bağlı hortum ve sel gibi afet olaylarının arttığını gözlemliyoruz. Artan sel afetlerini ve afetler sonrası oluşan maliyetleri önlemenin yolu, bilgiye dayalı kamusal alt yapı hamlesinden geçmektedir. Kamunun altyapıda yapacağı yatırımlar, afetlerin olumsuz etkisini azaltacaktır.

Değerli Arkadaşlar,

Antalya, 2022 yılını ülkemiz ortalamasının üzerinde bir performansla geçirdi. Turizm odaklı hizmet sektörü, bu gelişmede önemli rol oynadı. Tarım ve ticaret sektörleri ise reel olarak 2021 yılının gerisinde kaldı. Üretim miktarlarında artışlar olsa bile fiyat-maliyet ilişkisi üretici ve ticaret erbablarının aleyhine çalıştı. Diğer taraftan üretim ve ticaret performansımızda bizleri en çok zorlayan konulardan biri krediye erişim oldu. Nitekim Antalya'da kredi kullanımındaki ortalama artış, ülkemiz genelinin altında kaldı. Özellikle öz sermaye zafiyeti bulunan işletmelerin faaliyetleri zorunlu olarak sınırlandı. Geçtiğimiz günlerde açıklanan 200 milyar liralık yeni Kredi Garanti Fonu (KGF) kredisini, 2023 yılı için olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Tarım sektörünün ülkemiz genelindeki ilk üç çeyrekteki büyüme performansı, yıl boyunca ne kadar zorlandığımızın bir göstergesi olmuştur. Birinci çeyrekteki % -2.4'lük küçülmenin ardından ikinci çeyrekte de % -2.3 küçülme ilan edilince, umutlarımız yılın ikinci yarısına kalmıştı. Nitekim son açıklanan üçüncü çeyrek büyümemiz %1.1 olurken, dördüncü çeyrekte de benzer düzeyde bir reel büyüme bekliyoruz. Antalya tarımı, 2022 yılında üretim miktarı olarak 2021 yılından daha iyi bir yıl geçirdi. Gerek meslek komitelerimizden, gerek sahadaki çalışmalarımızdan bu artışı teyit edebiliyoruz. Ancak maliyetlerimizin aşırı artışına karşılık fiyatlarımızda benzer bir artış olmayınca, miktardaki artışa uygun bir kazanç sağlanamadı. Bu durumu, tarımsal girdi fiyatları ile tarımsal üretici fiyatları arasındaki aleyhimize açılan makastan da gözleyebiliyoruz. Benzer şekilde tarımsal ihracat rakamlarımız da mütevazı artışlar kaydetti. Bu durum sadece ekonomik nedenlerden olmadı, ekonomi dışı faktörler de burada etkili oldu.

2023 yılı, hem küresel ölçekte hem de ülkemiz ve kentimiz için sıra dışı bir yıl olacaktır. Risk iştahının azaldığı, ticaretin zorlandığı ve ekonomilerin ivme kaybettiği bir yıl bizleri beklemektedir. Tüm bu öngörülere rağmen Antalya'nın turizm, ticaret ve tarımsal gücü, bizleri ortalama üzerinde bir performans göstermeye yönlendirmektedir. 2023 yılı, her şeyden önce Cumhuriyetimizin 100'üncü yılıdır. Asırlık Cumhuriyetimizi gelecek nesillerimize zengin ve çağdaş bir düzeyde teslim etme azmimiz asla değişmeyecektir.

Değerli Arkadaşlar,

Her zaman söylediğim gibi, biz Anadolu insanı zenginliğimizi bankadaki paramızla ya da üzerimize tapulu mallarla değil, yanımızda çalışan, birlikte ürettiğimiz arkadaşlarımızın sayısı ile ölçer ve bununla övünürüz. Ancak artan girdi maliyetleri, ardından da açıklanan asgari ücret üzerindeki prim ve vergi yükleri, tarım sektöründe iş yapan insanları diğer sektörlerle oranla ilave olarak zorlayacaktır. Tarım sektöründeki iş gücü probleminin azaltılması, kırdan kente göçün engellenmesi ve üretimin artırılması için; işçi ve işveren tarafından ödenen SGK ve BAĞ-KUR primleri ile vergilerin maliyetlerinin en az %75'inin kamu tarafından karşılanmasını talep ediyoruz. Kamunun bu maliyete katlanması durumunda tarımda kendi adına ya da başkası adına, sürekli veya dönemsel çalışan kayıtlılık oranı hızla artacaktır. Hatta öyle ki, devlet bu durumdan daha karlı çıkacak ve kısa sürede şimdikinden daha fazla gelir elde edecektir. İşverenin üzerindeki yükü, rekabetçi bir düzeyde tutmak ve sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğine katkıda bulunmak için kamunun zaman kaybetmeden bu konuyu gündemine alması şarttır. Aksi halde yakın gelecekte tarımsal yatırım yapmak da, üretmek de hayal olacaktır. Kamunun gündemine almasını istediğimiz diğer konular ise, bölgesel asgari ücret ve çalışanların gelir vergisi dilimlerinin yeniden düzenlenmesidir.

Değerli Meclis Üyeleri,

Konuşmamın bu bölümünde, Aralık ayında Borsamız tarafından yapılan faaliyetlerden bahsedeceğim. Sizlerin katılımıyla düzenlediğimiz Kent Buluşmaları'nda Valimiz Sayın Ersin YAZICI'yı konuk ettik. Toplantıda, taş ve maden ocaklarının sektörümüze ve kentimize etkileri, göç ve beraberinde gelen sorunlar, tarım topraklarının kaybı ile ticaret erbabımızın karşılaştığı sorunlar gibi pek çok konuyu gündeme getirdik. Sayın Valimize, toplantımıza katılımları için tekrar teşekkür ediyoruz. Kent buluşmaları toplantımızın bir sonraki konuğu Antalya Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Muhittin BÖCEK olacaktır. Ocak ayı içerisinde gerçekleştirmeyi planladığımız toplantımıza, sizleri ve tüm organ üyelerimizi bekliyoruz. Tarım sektörü ve kentimizle ilgili sorunları, çözüm önerileri ve taleplerinizi toplantıda dile getirip, konuşumumuzla paylaşabilirsiniz.

Değerli Meclis Üyeleri,

Geçtiğimiz hafta içerisinde susam konusunda faaliyet gösteren üyelerimizle, kamu kurum ve kuruluşlardan temsilciler ve akademisyenlerin katılımıyla sektörel analiz toplantısı düzenledik. Toplantıda susam üretiminin azalması ve ticaretindeki sorunlar konuşulurken ve öneriler dile getirildi. Toplantıda;

- Susam üretimi için teşvik ve desteklerin yetersiz olması,
- Muz üretimine verilen teşvik ve kredilerin susam üretimini olumsuz etkilemesi,
- Susam ekilen alanların imara açılması,
- Artan olumsuz iklim koşulları ile orman yangınlarının etkisi ve muz seralarından kaynaklı bitki gelişiminin olumsuz etkilenmesi sonucu rekolte düşüşü ve

- Susam mamullerindeki taklit ve tağşişin ürünlerin imajına verdiği zararın tüketimi olumsuz etkilemesi,
sorunlar gündeme geldi. Toplantı sonrası hazırlanan raporumuzda, sorunlara çözüm önerileri yazılarak, toplantı katılımcıları ve ilgili kurumlarla paylaşıldı. Borsa yönetimi olarak susamdaki sorunların çözümünün takipçisiyiz.

Değerli Arkadaşlar,

Düzenlediğimiz bir diğer toplantı ise kırsal kalkınma destekleri konusunda oldu. Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü işbirliğinde düzenlediğimiz toplantıda, üyelerimize desteklerden nasıl faydalanabileceğiyle ilgili bilgilendirmede bulunuldu. İşbirliği için il müdürlüğümüze teşekkür ediyor, üyelerimizin yatırım için desteklerden faydalanmasını diliyorum.

Değerli Üyeler,

2022 yılında gerçekleşen Borsamız işlem hacmi, yüzde 120 artışla yaklaşık 11 Milyar TL'ye yükselmiştir. Denk bütçe esasına göre hazırladığımız 2023 yılı bütçemizi ise gerçekleşen bütçemize göre yüzde 61'lik artışla 25 Milyon TL olarak öngörmekteyiz. Bütçemizin üyelerimize ve sektörümüze hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli Arkadaşlar,

2023 yılı, Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı olması nedeniyle hepimiz için çok önemli bir yıldır. Borsa olarak, kentimiz, sektörümüz ve üyelerimizin sorunlarına hassasiyetle yaklaşmaya ve özveriyle çalışmaya devam edeceğiz. 2023 yılının, üyelerimiz, üreticilerimiz ve tüm insanlık için sağlıklı, huzurlu ve bereketli bir yıl olmasını diliyorum. Vazonuzdan çiçek, kalbinizden sevgi eksik olmasın.

Saygılarımla,

Ali ÇANDIR

Yönetim Kurulu Başkanı